

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

24 aprilie 2024

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție
Completul de judecată în componența:

Președinte – Țurcan Anatolie,
Judecători – Talpă Boris, Eremciuc Ghenadie,

examinând, fără citarea părților, în baza materialelor cauzei, admisibilitatea recursurilor în anulare declarate de către petiționarul Zghibarță Tudor, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 07 septembrie 2023, în cauza penală la plângerea înaintată în temeiul art.313 Cod de procedură penală,

A C O N S T A T A T :

1. La data de 03 ianuarie 2023, în Judecătoria Hâncești, sediul Central a fost înregistrată plângerea înaintată de către Zghibarță Tudor în ordinea art.313 Cod de procedură penală.

1.1 În motivarea plângerii a petiționarul a invocat că:

- a fost condamnat la 15 ani închisoare pe nedrept, fără careva probe. În cadrul procesului penal nu s-au demonstrat elementele componenței de infracțiuni care i-a fost incriminată, și nume lipsește intenția, și nu s-au găsit echimoze, cum a declarat, nu a dat-o cu capul de pământ, nu este nici un semn nici la spate, deși ea a declarat că a lovit-o cu piciorul în spate;

- la faza urmăririi penale cât și la examinarea cauzei au fost admise un șir de încălcări. Nu s-a anunțat cu exactitatea locul comiterii infracțiunii. Nu s-a dovedit că, petiționarul din timp ar fi pregătit fularul pe care l-au folosit ca obiect material al infracțiunii, deoarece nu se confirmă prin probele cauzei.;

- în cadrul urmăririi penale, la etapa prezentării materialelor de urmărire penală, în procesul verbal de prezentare (f.d.94), la rubrica declarațiile învinutului nu este semnătura petiționarului. Declarațiile învinutului nu sunt semnate, iar prin prisma art.294 Cod de procedură penală, acest act este nul;

- în calitate de probă a fost pus raportul de expertiză psihiatrică nr. X din 06 aprilie 2020, obținut cu derogare de la lege, probă care nu poate fi admisă în proces;

- în raportul de expertiză medico-legală la partea vătămată au fost depistate vătămări neînsemnate, ceea ce duce la concluzia că nu a fost din partea petiționarului comportamentul agresiv față de partea vătămată și dovadă că nu a agresat-o fizic sau ar fi avut intenția să o omoare, deoarece nici nu a avut scop vre-o dată să facă asemenea lucru.

2. Prin încheierea Judecătoria Hâncești, sediul Central din 07 februarie 2023, a fost respinsă plângerea petiționarului Zghibarță Tudor împotriva ordonanței procurorului în Procuratura r-lui Hâncești, Donia Ruslan din 05 ianuarie 2023, de refuz în deschiderea procedurii de revizuire, ca fiind neîntemeiată.

3. Încheierea nominalizată a fost atacată cu recurs de către petiționarul Zghibarță Tudor, prin care a solicitat casarea încheierii, cu emiterea unei noi încheierii prin care să fie admisă plângerea înaintată de către Zghibarță Tudor în ordinea art.313 Cod de procedură penală.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 07 septembrie 2023, a fost respins ca nefondat recursul petiționarului Zghibarță Tudor împotriva încheierii Judecătoria Hâncești, sediul Central din 07 februarie 2023.

4.1 În motivarea soluției adoptate, instanța de recurs a statuat că, prima instanță, dispunând respingerea plângerii a dat o apreciere corectă, obiectivă și multilaterală tuturor acțiunilor efectuate de către organul de urmărire penală, or, în opinia instanței de recurs încheierea recurată are un caracter complet, motivat și argumentat, iar instanța a dat răspuns la toate argumentele și întrebările abordate de către instanță, cu atât mai mult că argumentele invocate în cererea de recurs au servit obiect de examinare în cadrul ședinței în prima instanță.

În speță, s-a stabilit cu certitudine că, prin sentința Judecătoria Hâncești, sediul Central din 03 iunie 2020, Zghibartă Tudor a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art.art.27, 145 alin.(2) lit. a) și e¹) Cod penal, la 15 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis (f.d.14-30).

Nefiind de acord, avocatul în interesele inculpatului a depus apel. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 29 iunie 2021, a fost respinsă ca tardiv apelul avocatului Ion Istrati în numele inculpatului Zghibartă Tudor, cu menținerea sentinței atacate.

La data de 11.10.2022 Zghibartă Tudor a depus în Judecătoria Hâncești, sediul Central cerere de revizuirea sentinței Judecătoria Hâncești, sediul Central din 03.06.2020.

Prin sentința Judecătoria Hâncești, sediul central din 03.11.2022, a fost respinsă cererea condamnatului Zghibartă Tudor de revizuire a procesului penal în cauza penală de condamnare a lui Zghibartă Tudor în baza art.art.27, 145 alin.(2) lit. a) și e¹) Cod penal.

Prin ordonanța procurorului în Procuratura r-lui Hâncești, Donea Ruslan din 05 ianuarie 2023, a fost respinsă cererea privind declararea procedurii de revizuire înaintată de condamnatul Zghibartă Tudor, ca fiind nefondată și s-a refuzat în deschiderea procedurii de revizuire a procesului penal.

Drept temei pentru inițierea procedurii de revizuire, petiționarul Zghibartă Tudor susține că, nu este de acord cu sentința Judecătoria Hâncești din 03 iunie 2020 prin care a fost condamnat în baza art.art.27, 145 alin.(2) lit. a), e¹) Cod penal, la 15 ani închisoare. Solicită rejudecarea cauzei deoarece, a fost condamnat la 15 ani închisoare fără careva probe.

Instanța de judecată a conchis că, de către organul de urmărire penală cauza penală de învinuire a lui Zghibartă Tudor în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.art.27, 145 alin.(2) lit. a), e¹) Cod penal, a fost examinată conform principiului prezumției nevinovăției, cu cercetarea tuturor circumstanțelor sau probelor invocate de partea acuzării, precum și de partea apărării. Examinând cumulul de probe cercetare în cadrul ședinței de judecată, instanța a reținut faptul că, deși Zghibartă Tudor vina în comiterea infracțiunii imputate nu a recunoscut motivând că nu ține minte, precizând că el nu a comis fapta imputată, declarațiile inculpatului sunt combătute atât prin declarațiile martorilor depuse în ședința de judecată, precum și declarațiile nemijlocite depuse de inculpat la urmărire penală. Zghibartă Tudor, fiind audiat în calitate de bănuit la 08.03.2020 acesta folosindu-se de drepturile sale a refuzat să facă careva depoziții. Urmare, la 26.03.2020 inculpatul a fost audiat în calitate de învinuit, unde a relatat că recunoaște parțial învinuirea adusă. Instanța a reținut că, inculpatul cu toate că a declarat că nu se face vinovat de fapta penală reținută în privința sa, totuși acesta la 18.05.2020 a formulat o cerere prin care a solicitat examinarea cauzei penale în procedură simplificată precizând că vina expusă în rechizitoriu o recunoaște în totalitate și nu solicită administrarea de noi probe. Ca urmare a declarațiilor depuse în cadrul audierii inculpatului în procedură simplificată, acesta a indicat faptul că recunoaște parțial învinuirea și anume doar ce ține de fular, ceea ce a dus la examinarea cauzei în procedură penală. Astfel, în urma cercetării probelor administrate, verificării lor sub aspectul pertinentei, concludenței, utilității și veridicității, inclusive prin prisma coroborării lor, vinovăția lui Zghibartă Tudor a fost dovedită pe deplin. În plus, inculpatul Zghibartă Tudor a fost asistat de către un apărător și a avut deplină posibilitate să propună orice dovadă pentru examinare în susținerea poziției sale.

La data de 11.10.2022 Zghibartă Tudor a depus în Judecătoria Hâncești, sediul Central cerere de revizuire a sentinței Judecătoria Hâncești, sediul Central din 03.06.2020.

Prin sentința Judecătorei Hâncești, sediul Central din 03.11.2022, a fost respinsă cererea condamnatului Zghibartă Tudor de revizuire a procesului penal în cauza penală de condamnare a lui Zghibartă Tudor în baza art.art.27, 145 alin.(2) lit. a), e¹) Cod penal, ca fiind neîntemeiată.

Instanța de recurs a invocat că, în speță este necesar de luat în considerație că legiuitorul, expres și fără echivoc, a reglementat cazurile în care se poate cere revizuirea, iar petiționarul Zghibartă Tudor nu a citat nici o circumstanță din cele oglindite de art.458 alin.(3) Cod de procedură penală. Potrivit acestui articol, revizuirea poate fi cerută în cazurile în care: 1) s-a constatat, prin sentință penală irevocabilă, comiterea unei infracțiuni în timpul urmăririi penale sau în legătură cu judecarea cauzei; 2) s-au stabilit alte circumstanțe de care instanța nu a avut cunoștință la emiterea hotărârii și care, independent sau împreună cu circumstanțele stabilite anterior, dovedesc că cel condamnat este nevinovat ori a săvârșit o infracțiune mai puțin gravă sau mai gravă decât cea pentru care a fost condamnat sau dovedesc că cel achitat sau persoana cu privire la care s-a dispus încetarea procesului penal este vinovat/vinovată; 3) două sau mai multe hotărâri judecătorești irevocabile nu se pot concilia; 4) Curtea Constituțională a recunoscut drept neconstituțională prevederea legii aplicată în cauza respectivă.

Referitor la cele invocate, instanța de recurs a reținut că, argumentele invocate de petiționar nu pot fi reținute și puse la baza deschiderii procedurii de revizuire, de vreme ce acestea nu constituie circumstanțe noi sau recent descoperite, neadeverindu-se nici faptul comiterii anumitor infracțiuni în cadrul urmăririi penale sau la judecarea cauzei penale.

Mai mult, instanța a stabilit că, problemele ridicate de către petiționar prin plângerea depusă au fost soluționate de către prima instanță la adoptarea sentinței și ca urmare a probatoriului administrat și cercetat în ședința de judecată a ajuns întemeiat la concluzia despre vinovăția lui Zghibartă Tudor de comiterea infracțiunii prevăzute de art.art.27, 145 alin.(2) lit. a), e¹) Cod penal.

Prin urmare, instanța de recurs a reiterat că, actele și acțiunile atacate au fost efectuate în conformitate cu legea și că drepturile sau libertățile petiționarului garantate de art.6 din Convenția Europeană, art.20 din Constituție și art.313 Cod de procedură penală.

Respectiv, atâta timp cât plângerea în speță, înaintată în ordinea prevăzută de art.313 Cod de procedură penală, a fost analizată corespunzător, argumentele invocate în recurs, fiind deja soluționate de către judecătorul de instrucție, o dublă apreciere nu necesită.

5. Decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 07 septembrie 2023, este atacată cu recursuri în anulare de către Zghibartă Tudor la 21 aprilie 2023, 11 august 2023, 19 august 2023, 14 aprilie 2023, prin care solicită casarea deciziei și reexaminarea cauzei.

6. În motivarea recursurilor în anulare condamnatul Zghibartă Tudor invocă:

- instanța nu a fost compusă potrivit legii;
- circumstanțele expuse în cererea de revizuire nu au fost examinate conform art.274 Cod de procedură penală;
- declarațiile învinuitului nu sunt semnate, iar prin prisma art.294 Cod de procedură penală, acest act este nul;
- instanța a admis un viciu fundamental ce esențial a afectat drepturile petiționarului.

7. Examinând admisibilitatea recursurilor în anulare, în baza actelor din dosarul cauzei și a motivelor invocate, completul de judecată concluzionează că acestea urmează a fi declarate inadmisibile din următoarele considerente.

Completul de judecată menționează că, cauza dată se examinează în conformitate cu prevederile Codului de procedură penală în vigoare până la operarea modificărilor prin Legea privind modificarea unor acte normative nr.246 din 31.07.2023, în vigoare din 01.09.2023 și ulterior completată prin Legea privind modificarea unor acte normative nr.286 din 05.10.2023, în vigoare 28.11.2023, în conformitate cu care, recursurile în anulare declarate până la intrarea în vigoare a prezentei legi se examinează și se soluționează conform legislației în vigoare la data declarării acestora.

În conformitate cu art.452 alin.(1) Cod de procedură penală, (în vigoare până la 01.09.2023, când a intrat în vigoare Legea nr.246 din 31.07.2023, completată prin Legea nr.286

din 05.10.2023, în vigoare din 28.11.2023), după epuizarea căilor ordinare de atac, Procurorul General și adjuncții săi, persoanele menționate la art.401 alin.(1) pct. 2) și 3) Cod de procedură penală, precum și în numele acestora - apărătorul sau reprezentantul lor legal, pot declara la Curtea Supremă de Justiție recurs în anulare împotriva hotărârilor judecătorești irevocabile,.

Conform art.453 alin.(1) Cod de procedură penală, hotărârile irevocabile pot fi atacate cu recurs în anulare în scopul reparării erorilor de drept comise la judecarea cauzei, în cazul în care un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente a afectat hotărârea atacată.

Conform art.456 alin.(1) coroborat cu art.432 alin.(2) pct. 1) Cod de procedură penală, decide inadmisibilitatea recursului în anulare înaintat, în cazul în care se constată că acesta nu îndeplinește cerințele de conținut prevăzute de art.455 Cod de procedură penală.

În textul art.455 alin.(2) Cod de procedură penală, se specifică cerințele cărora trebuie să corespundă cererea de recurs în anulare, în special este descris conținutul acesteia. Norma procesuală reglementează obligația recurentului de a aduce în textul recursului argumentarea ilegalității hotărârii atacate, cu indicarea expresă a temeiurilor prevăzute de art.453 Cod de procedură penală.

Prin urmare, potrivit normelor de drept nominalizate, puteau fi atacate cu recurs în anulare doar hotărârile judecătorești, prin care a fost judecată cauza penală în fond, adică hotărârile irevocabile de condamnare, de achitare sau de încetare a procesului penal, după epuizarea căilor ordinare de atac, reglementate de Capitolul IV, Secțiunea II ale Codului de procedură penală, adică calea apelului și/sau recursului ordinar.

Analizând dispozițiile legale expuse mai sus, în raport cu speța dată, rezultă că, decizia instanței de recurs prin care a fost menținută încheierea adoptată în cauza penală, la plângerea înaintată în temeiul art.313 Cod de procedură penală, nu cade sub incidența categoriilor de hotărâri irevocabile prevăzute la art.452 alin.(1) Cod de procedură penală, ce pot fi contestate cu recurs în anulare la Curtea Supremă de Justiție, iar recursurile declarate împotriva deciziei instanței de recurs în speță sunt inadmisibile, deoarece o asemenea hotărâre nu este susceptibilă de a mai fi atacată cu recurs în anulare.

Conform prevederilor art.art.455 alin.(2) pct. 7), 453 Cod de procedură penală, instanța decide inadmisibilitatea recursurilor înaintate, or, acestea nu corespund cerințelor de formă și conținut prevăzute la art.455 Cod de procedură penală.

8. În conformitate cu prevederile art.art.432 alin.(2) pct. 1), 453, 456 Cod de procedură penală, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție,

D E C I D E:

Inadmisibilitatea recursurilor în anulare declarate de către petiționarul Negură Ion, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 07 septembrie 2023, în cauza penală la plângerea înaintată în temeiul art.313 Cod de procedură penală, deoarece recursurile nu îndeplinesc cerințele de formă și de conținut.

Decizia este irevocabilă.

Președinte

Țurcan Anatolie

Judecători

Talpă Boris

Eremciuc Ghenadie